

Nr 302.

Av fröken **Andersson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående provisorisk förbättring av distriktsbarnmorskornas löneförmåner.

I proposition nr 227 har Kungl. Maj:t till årets riksdag framlagt förslag till provisorisk löneförbättring under budgetåret 1946/47 åt distriktsbarnmorskor. Enligt förslaget skulle till varje distriktsbarnmorska, som under nästa budgetår eller del därav innehar ordinarie befattning, utgå ett månatligt tilllägg å lönen av 50 kronor, och skulle det ankomma på Kungl. Maj:t att meddela de närmare regleringsföreskrifter, som i förevarande hänseende kunde finnas erforderliga. Såsom skäl för det sålunda framlagda förslaget har från departementschefens sida framförts den starka bristen på barnmorskor i landet. Erfarenheten har också enligt departementschefens påpekanden givit vid handen, att barnmorskeyrket icke längre lockar aspiranter i erforderlig utsträckning. Risk skulle också föreligga, att den nuvarande bristen på barnmorskor kunde komma att kvarstå.

Svenska barnmorskeförbundet har i framställning av den 28 december 1945 enligt uppgift i propositionen bland annat framfört: »samtidigt som antalet sökande till utbildningskurser för barnmorskor minskat, hade också kvaliteten på de sökande försämrats. Enligt planerna skulle såsom elever vid barnmorskeläroanstalten i Stockholm antagas sjuksköterskeelever eller 3-årselever vid sjuksköterskeskolorna, varefter utbildningen vid barnmorskeläroanstalt skulle fortgå under en tid av 1½ år. Med hänsyn till den ringa anslutningen till kurserna i Stockholm hade man emellertid måst avstå från kravet på sjuksköterskeutbildning, och det hade också visat sig svårt att ens upprätthålla tidigare tillämpade fordringar på att vederbörande skulle för inträde vid barnmorskeläroanstalt kunna åberopa sig på minst två genomgångna kurser vid folkhögskola.»

Svenska barnmorskeförbundet framhåller vidare sina farhågor för att rekryteringen till barnmorskeläroanstalterna skall ytterligare såväl kvantitativt som kvalitativt försämrats, därest icke en väsentlig löneförbättring genomfördes snarast möjligt.

Enligt vad undertecknade inhämtat har frågan, sedan ovannämnda skrivelse från barnmorskeförbundet avlåtits, ytterligare aktualiserats. Sålunda är det

ovisst, huruvida en utbildningskurs, som skulle taga sin början den 1 september innevarande år, icke skulle behöva inställas på grund av brist på sökande, oaktat man helt övergivit kravet på viss förutbildning. Härigenom skulle den akuta bristen på barnmorskor ytterligare skärpas, och det är ovisst, huruvida man även för framtiden icke har att räkna med en försväring av rekryteringsmöjligheterna.

Under åberopande av ovan uttalade farhågor för en ytterligare förvärring av rådande situation anse undertecknade, att kraftåtgärder måste vidtagas för att öka rekryteringen till barnmorskeläroanstalterna. Enda sättet att åstadkomma en ökad rekrytering torde utan tvekan vara, att man bereder barnmorskorna en löneställning, som kan verka lockande för inträdet i yrket. Såsom av statskommissarie Johnssons reservation till statskontorets yttrande framgår, måste också distriktsbarnmorskorna efter den år 1943 genomförda löneregleringen anses hava heltidssysselsättning. Detta förhållande motiverar en betydligt högre löneställning än den de skulle erhålla även efter den av Kungl. Maj:t föreslagna provisoriska löneförbättringen. Den nu föreslagna förbättringen synes oss icke heller ägnad att ens i mycket ringa utsträckning verka bidragande till en ökad lockelse till banan. Vi få därför föreslå, att det provisoriska lönetillägget fastställs att utgå med 1 200 kronor per år. Tillika få vi, i likhet med vad 1944 års lönekommitté, avseende sjukvårds- och ekonomipersonal, föreslå, att distriktsbarnmorskorna även måtte komma i åtnjutande av ett kontant engångsbelopp, motsvarande det tillfälliga lönetillägg å 300 kronor, som enligt riksdagens beslut under vissa villkor skall under innevarande budgetår utgå till befattningshavare i statens tjänst.

Under åberopande av vad här anförts hemställes,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 227 måtte besluta, att ett lönetillägg om 1 200 kronor skall utgå till distriktsbarnmorskor, som inneha ordinarie befattning, från och med ingången av budgetåret 1946/1947,

att distriktsbarnmorskorna måtte, under samma villkor som gälla befattningshavare i statens tjänst, för innevarande budgetår erhålla ett kontant engångsbelopp om 300 kronor, samt

att riksdagen måtte anvisa härför erforderliga medel.

Stockholm den 25 april 1946.

Ebon Andersson.

Erik Arrhén.

Lennart Bondeson.

Gärda Svenson.

Anna Sjöström-Bengtsson.